

Mons. Jan Graubner
arcibiskup pražský a primas český

Pastýřský list na První neděli postní 2025

Drazí bratři a sestry,

ve středu jsme vstoupili do Svatopostní doby Svatého roku. Cílem Milostivého roku je odpuštění, uzdravení a obnova vztahu s Bohem i s druhými lidmi. Odpuštění se týká všech vztahů a všech úrovní. Máme mimořádné možnosti získat od Boha nejen odpuštění všech hříchů, ale i trestů za ně, získat tzv. odpustky, které jsou darem Božího milosrdenství. Vyjadřují plnost Božího odpuštění, které nezná hranic. Takový úžasný dar však zavazuje. Vzpomeňme na Ježíšovo podobenství, v němž slyšíme: „Neměl ses i ty smilovat nad svým druhem, jako jsem se já smiloval nad tebou?“ (Mt 18,33)

Svatý rok má strhnout lavinu odpouštění a uzdravování zraněných vztahů. Nemáme čekat, až se někdo dostatečně omluví, protože důvod k odpuštění těm, kteří se proti nám provinili, máme v tom, že Bůh odpustil nám. Jako je chybou zůstat v hříchu a neprosit o odpuštění, tak je chybou zůstat uzavřený ve svém smutku a pocitu zranění, nebo si dokonce svou bolest hýčkat. Svatý rok je silnou výzvou k radikální změně, k novému začátku. Odpuštěním se nepředělá minulost, odpuštění nemůže změnit to, co se už stalo. Může však změnit budoucnost a umožnit to, že budeme žít jinak, bez zášti, jízlivosti a pomsty. Budoucnost projasněná odpuštěním se dokáže dívat na minulost jinými očima, pokojněji, i když ještě zalitými slzami, píše papež František v *Spes non confundit*.

Starý zákon říká, že ve Svatém roce se každý vrátí do své rodiny. S kolika příbuznými či sousedy jsme se rozešli a neudržíme kontakty? Není zrovna dnes vhodná chvíle k novému začátku? Kolika dětem by prospělo k jejich zdravému rozvoji, kdyby se do rodin vrátili ti z rodičů, kteří rodinu opustili, a vzájemně si odpustili. Nebo kdyby děti už aspoň neslyšely nic negativního o tom, který s nimi nežije? Neříkejme, že se s tím nedá nic dělat, a pokorně prosme Boha, aby nám pomohl v této době pokání udělat správný krok.

A jak to vypadá v naší farní rodině? Farnost se často skládá z mnoha rodin a skupin. Nemusíme být všichni stejní. Proto tvoříme společenství především s těmi, s nimiž si rozumíme. Ale kdo patří do jiné skupiny, není našim nepřitelem či cizincem. Ve zdravé farní rodině je místo pro všechny, a teprve spoluprací skupin, které se vzájemně respektují a doplňují, roste farní společenství. Jaký krok směrem k druhým bych měl udělat já, aby naše farnost byla krásnější a živější?

I v diecézní rodině máme mezi sebou mnoho barikád. Jedni jsou takzvaně progresivní a druzí konzervativní. Obojí jsou přesvědčeni, že mají pravdu. Jedni se politicky angažují tak, druzí jinak. Nakonec spolu soupeří, či dokonce vidí ty druhé jako někoho, kdo do církve nepatří, koho je možné kritizovat a odsuzovat. Kristus se modlil za jednotu těch, kteří v něj uvěří. On nezná jinou radikalitu než radikalitu lásky, která dává život za druhé. Těm, které pozval k následování, říká: Zapři sám sebe a miluj svého bližního, tedy pokoř se a neprosazuj sebe. Měj rád i toho, který nepatří do tvé skupiny

a má jiné názory. Najdi odvahu uvěřit v uzdravující sílu Boží lásky. V postní době Svatého roku jsme všichni pozváni ke změně myšlení, k osobnímu obrácení.

Dobře vím, že mluvím o věcech velmi náročných, ale Svatý rok je úžasným Božím darem, který nabízí mimořádné plody Boží lásky. Nabízí zázraky uzdravujícího milosrdenství. Bůh je připraven dělat veliké věci v těch, kteří mu uvěří a spolehnou se na jeho milost. Věřme, že naděje neklame, jak píše svatý Pavel.

Abychom mohli úspěšně naději dávat a probouzet v druhých, musíme ji sami žít. Udělejme nejprve sami krok opravdového odpuštění všem, kdo nás jakkoliv zranili, abychom k tomu mohli vést druhé. V dnešní církvi je mnoho zranění. I v rodinách a taky v celé společnosti. Proto uzdravení ran může přinést mnoho naděje nejen uzdraveným, ale i církvi a světu. Vidíme, že válečné konflikty nedokáží řešit ani armády ani diplomaté, pokud se nenajde ochota odpouštět a milovat i nepřátele. V politice mnoha zemí převládá místo pozitivních plánů na zlepšení jen odsuzování druhých, protože voliči na to slyší. Sdělovací prostředky nezodpovědně šíří hlavně špatné zprávy, protože ty získávají větší pozornost než ty dobré.

Chceme-li, aby svět byl lepší a pokojnější, aby v něm bylo méně strachu a více naděje, začněme do něj vnášet Boží lásku, která odpouští a uzdravuje. Přičiňme se, aby co nejvíce lidí zakusilo, že smírnou obětí Krista, který byl poslušný až k smrti, se všichni mohou stát spravedlivými. Pro následujících čtyřicet dní máme jasný program a konkrétní úkol. Začneme-li hned dnes, Bůh nám připraví skutečný podíl na velikonoční radosti. Přispějeme k tomu, aby církev byla znamením naděje pro svět. Děkuji každému, kdo se do této uzdravující laviny odpuštění zapojí, a všem ze srdce žehnám.

Arcibiskup Jan

PS: Přečtěte na První neděli postní místo homilie